

בין המצרים (18)

וצ"ל כשהיה עוסק בתורה, והיה מונח לפניו לוח שנכתב עליו באותיות מאירות עינים: "שויתי ה' לנגדי תמיד", והסביר טעם מנהגו, שדוקא בעת לימוד התורה אסור שישכח האדם ולו אך לרגע קטן את מי שנתן לו את התורה!

ספר "כמוצא שלל רב בין המצרים"

להפוך אבל לנחמה

חודש אב מתחיל בצער תשעת הימים, צום תשעה באב, חורבן בית המקדש הראשון והשני אבל מסיים בנחמה, כפי שאנו קוראים בהפטרות של "שבע דנחמתא", והולכים מהאבלות אל התחלת התשובה של חודש אלול. חז"ל מלמדים אותנו שבחודש זה, על אף השם "אב", אבא, יש בו גם גילוי של אהבה אלוקית, אהבה נסתרת. אמנם הקב"ה העניש את עם ישראל בחורבן, אבל דווקא מתוך אהבה, כמו אב שמייסר את בנו כדי לחנכו. רבי צדוק הכהן מלובלין כותב שהמילה "אב" מרמזת על התחלה כמו "א' ב'", תחילת הלימוד, וכמו אב שמוליד ומתחיל את החיים. גם החורבן הוא התחלה, התחלה של תהליך התשובה, של הבניין העתידי: "כל המתאבל על ירושלים – זוכה ורואה בשמחתה" (תענית ל) זוכה כבר עכשיו, בזמן החורבן, יש בו את הזרע של הגאולה. ובאמת, חכמינו אמרו (ב"ב צט.) שכשנכנסו הגויים לקודש הקודשים, ראו את הכרובים מחובקים, רמז של אהבה גדולה בין הקב"ה לעם ישראל, דווקא בשיא החורבן. דווקא באב, אבא מחבק את ילדיו.

המלקט

עיקר האבילות היא על חסרון השכינה

"על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו את ציון" (תהלים קלז.א) עיקר האבילות על החורבן היא כאשר אנו נזכרים בהקב"ה ששוכן בציון. כתוב בשיר השירים (ה. ז-ח): "מצאוני השומרים הסובבים בעיר הכוני פצעוני וכו' אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני" מפרש הגר"א שלא נספר לדודי את כל הצרות של כלל ישראל, לא נראה לו את הנחל של הדמעות, לא נראה לו את ים הדם שנשפך, נאמר לו דבר גרוע מהכל, "שחולת אהבה אני", חסרון השכינה מצער אותנו יותר מכל דבר אחר, אנו לא מבינים כל כך חסרון כי התרגלנו למצב הקיים, אך עלינו לדעת כמה טוב יהיה כאשר השכינה תהיה אתנו, כשארץ ישראל תהיה זבת חלב ודבש, כשכל איש ישב תחת גפנו ותחת תאנתו, כמה טוב יהיה כשבית המקדש יבנה, כשנשאב רוח הקודש, אשרי עין ראתה כל זאת.

רב פינקוס וצ"ל בספרו "גלות ונחמה"

ברחמים גדולים אקבצך

כשמזכירים את הגאולה, אומרים את המילים: "נחמת ציון וירושלים". איזו שמחה תהיה בבנין ירושלים! מהיכן אנחנו יודעים שכך יהיה? על כך יש פרקים שלמים בנביאים! ישנו זוארט נפלא בנוגע לשמחה הגדולה שתהיה בזמן בנין ירושלים: הכתוב אומר: "ברגע קטון עזובתיך וברחמים גדולים אקבצך" (ישעיהו נד. ז). הבה נתבונן מה קרה בעטיו של אותו "רגע קטון", שהקב"ה עזב אותנו. ממש נורא נוראות. אלפים שנות גלות. נהפכנו קצאן לטבח יובל. נמסרנו למיתות קשות, משונות ואכזריות. אינקויזיציות, שואה, מאורעות, פוגרומים, פיגועים. הכל בעטיו של אותו "רגע קטון" שהקב"ה עזב אותנו. ומזה נלמד על הגאולה השלמה, בנין המקדש וירושלים, עליהם אומר הכתוב: "וברחמים גדולים אקבצך". אם ראינו מה כוחו של "רגע קטון", נוכל לקבל מושג על גודל הניסים והישועות שיהיו בעת: "וברחמים גדולים" שיהיו בזמן הגאולה. הקב"ה יעזרנו שנזכה עוד השנה לראות בשמחת ירושלים הבנויה.

ספר "יחי ראובן, מועדים"

ביקש רבי לעקור ת"ב שחל להיות בשבת (מסכת מגילה ה.)

ביקש רבי לעקור ת"ב שחל להיות בשבת, אמר כיון דאידחי אידחי, וחכמים לא הודו לו. ונ"ל מה שרבינו הקדוש דווקא ביקש לעקור ת"ב שחל להיות בשבת: דהנה אמרו בגמרא: אחד מבני משפחה שמת תדאג כל המשפחה, נולד בן זכר במשפחה נתרפאה כל המשפחה (ירושלמי מועד קטן פ"ג). והנה רבינו הקדוש דמבית דוד קאתי, הרגיש שכבר נולד בן דוד, ונתרפאה כל המשפחה וביקש לעקור את התענית לגמרי, אמר הואיל ואידחי אידחי מה שאין כן שאר חכמים שאינם מאותה משפחה לא הרגישו בזה.

ספר "בני יששכר"

עסקו בתורה, אך לא שתו אל לבם, כי תורתו של הקב"ה היא

על מה אבדה הארץ, שלא בירכו בתורה תחילה (כ"מ. פה). ביאור: "על עוזבם את תורתי שלא בירכו תחילה" אומר הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א, הביאור הוא שאף שעסקו בתורה, לא שתו אל לבם כי תורתו של הקב"ה היא, והיינו "תורתי עזבו", ועל כן לא העלו בדעתם לברכו ולשבחו על נתינת התורה לעמו, ונחשב להם כעזיבת התורה ממש, על שלא זכרו את דבר קדשו. והוא מוסיף: ושמעתי מהגאון רבי זליג ראובן בענגיס וצ"ל, שראה את הגאון הגדול רבי דוד פרידמן מקרלין

בבין בית המקדש השלישי

בית המקדש השלישי לא יבנה בידי אדם, אלא ירד מן השמים, ומשום כך אין הכללים שקבעו חז"ל על המקדש הנבנה ביד אדם חלים עליו. בענין זה מובא בהגדה של פסח "מעשה רב", שרבי יוסף שאול נתנזון זצ"ל כתב בספרו: "דברי שאול", שמה שכתבו התוספות (שבועות טו:) שהכלל שאין בנין בית המקדש בלילה, נאמר על בנין בידי אדם. אך מאחר שבית המקדש שעתיד לרדת מן השמים, אין לו ההגבלה הזו ויתכן שירד גם בלילה וגם ויום טוב! רמז לכך אנו מוצאים במה שנאמר: "אדיר יבנה ביתו בקרוב", מכיון שהוא עצמו יבנה את ביתו, יכולים אנו לייחל בכך 'בקרוב'. צפיה תמידית נכרה על המהרי"ל דיסקין זצ"ל, שמדי בוקר, עם שחר, היה קם ממקום מושבו ומביט בעד חלון חדרו למזרח, נאנח ושב למקומו. מביט היה לראות, אולי נבנה בית המקדש באותו לילה.

ספר "ומתוך האור רבין המצרים"

מגילת איכה

איכה יושבה בדד (א.א.)

בדד: ראשי תיבות: ב'כל ד'רכך ד'עהו. בכל דרכיך אפילו בדרכי הגלות, שהם דרכים עקומות עם כל זה צריך איש ישראל לדעת כי גם שם בכל אלה הנהגות של השם יתברך. בכל מקום שהוא, ידו תנחנו. שנאמר: "ה' בדד תנחני", מפני שאין לבני ישראל הנהגה אחרת רק מאתו הבורא יתברך שמו. ספר "ברכת חיים, מועדים ב"

דרך קשתו כאויב נצב ימינו כצר (ב. ד.)

מפני מה תחילה נקט "אויב" ואחר כך "צר". אלא בא לומר שהנהגת עם ישראל היתה היפך דרך העולם. בנוהג שבעולם כשהמלך קצף על עבדו, אזי תיכף בעת זעמו כוונתו להענישו בכל חומר הדין בעונשים קשים ומרים. אבל בעת שמוציא הדבר לפועל, לאחר שכבר שככה עוצמת זעמו, אינו עושה אלא רק מקצת הרעה שחשב לעשות בשעת כעסו וזעמו. בא הכתוב ומקונן שלא כך נהג עמנו השי"ת. הנה: "דרך קשתו" היה רק "כאויב", שהוא דרגה פחותה מ"צר". אך בעת שבא הדבר אל הפועל וירה את החיצים, אזי: "ניצב עימנו כצר", ועשה בפועל אף יותר ממה שהיה במחשבתו. רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות, איכה בין המצרים"

כי אם מאוס מאסתנו, קצפת עלינו עד מאוד (ה.סה.)

רבי לוי יצחק מברדיטשוב היה טוען לפני רבון העולם ואומר: "כי אם מאוס מאסתנו", אם נמאסנו בעיניך ממש כאילו היינו, ח"ו, רשעים גמורים, למה: "קצפת עלינו עד מאוד", מפני מה מקפיד עמנו וכועס עלינו ממש כאילו היינו צדיקים גמורים, שעמהם אתה נוהג לדקדק עד מאוד, כחוט השערה?

ספר "מועדים" חלק ב'

הלכה: תשעה באב שחל במוצאי שבת

אסור להסיר הספסלים של בית הכנסת בשבת ערב תשעה באב, ולפרוס מחצלות או שטיחים לצורך המתפללים בליל תשעה באב, שאסור להכין מיום השבת לחול. ויש מתירים לעשות כן בבין השמשות של מוצאי שבת. במוצאי שבת ליל תשעה באב אין צריך לחלוץ המנעלים של עור עד שיגיע השליח ציבור לברכו, משום כבוד שבת, ומצות תוספת מחול על הקודש.

רב עובדיה יוסף בספרו "חזון עובדיה"

פתגם: אומץ זה להכיר בהכרחיות של מעשיך.

ספר "שמחלה"

דם טוהר ביולדת

אינו גורם טומאה, או שהוא דין טהרה (ר' אריה לייב מאלין ח"ב סח-א ד"ה אכן: דין טהרה) ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שאלת חכם

עני מרוד הסב אל שולחנו של עשיר קמצן. הגישו לפניו קציצה של בשר, הציץ בה וראה, שהלחם מרובה בה מן הבשר, היה חוכך בדעתו ומהסס, משנשאל לסיבת היסוס, נענה ואמר: דומני שיש שאלה בקציצה זו. שאלה? תמה בעל הבית, הלא הבשר הוא חלק למהדרין! נתחייך העני ואמר: לא לבשר אני חושש, כי אפילו אם נמצא בו חשש כלשהו הריהו בטל בשישים, השאלה נוגעת לעצם הקציצה שאם חייבת היא בהמוציא. ספר "חד וחלק" חלק ד' (דף עט)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדים קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איוא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוון אזויה. שלום בית: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג'. זיווג הגון: יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה רבה בכל: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. לעילוי נשמת: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן משה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה. אליהו בן מרים, ניסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr